

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น		
ผู้เขียน	นางสาวสมพร สิทธิสงคราม		
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)		
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. คาราวรรณ ติ่งปิ่นตา	ประธานกรรมการ	
	อาจารย์สมบัติ	สกุลพรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ในสังคม และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายของการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น และศึกษาการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษา ในสถาบันการศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาและการศึกษาเอกชน ในภาคเหนือของประเทศไทย จำนวน 255 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินภาวะติดแอลกอฮอล์ (WHO, 2001) แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแบบสอบถามความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Young & Oei, 1996) และแบบสอบถามอิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (จิราภรณ์ เทพหนู, 2540) ประกอบด้วย แบบสอบถามการสนับสนุนและ การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ แบบสอบถามอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อมวลชน ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว และหา

ความเชื่อมั่นของแบบประเมินภาวะติดแอลกอฮอล์โดยวิธีการทดสอบซ้ำ ได้เท่ากับ .90 แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบบสอบถามความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบบสอบถามการสนับสนุนและการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ แบบสอบถามอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อมวลชนหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .91, .83, .81, .81 และ .83 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาอำนาจในการทำนายโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 48.2 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001
2. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงน้อยร้อยละ 30.59 มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงต่ออันตรายสูงร้อยละ 20 และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตรายร้อยละ 49.41
3. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 56.86 และระดับสูงร้อยละ 43.14
4. กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูงร้อยละ 53.73 และมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 46.27
5. อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างดังนี้
 - 5.1 กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ต่ำหรือการควบคุมสูง ร้อยละ 3.53 ระดับปานกลางร้อยละ 58.43 และได้รับการสนับสนุนสูงหรือการควบคุมต่ำ ร้อยละ 38.04
 - 5.2 กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง ร้อยละ 19.22 และในระดับสูง ร้อยละ 80.78
 - 5.3 สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในระดับต่ำ ร้อยละ 1.96 ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.69 และในระดับสูง ร้อยละ 22.35

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับทีมสุขภาพ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น โดยการเพิ่มการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และลดความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Thesis Title Predicting Factors of Alcohol Drinking Behavior in Adolescents

Author Miss Somporn Sitthisongkram

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Darawan	Thapinta	Chairperson
Lecturer Sombat	Skulphan	Member

ABSTRACT

Alcohol drinking behavior in adolescents is a big social problem and it is increasing in severity, therefore studies about factors of alcohol drinking behavior in adolescents are important. The purpose of this study was to explore predicting drinking refusal self-efficacy, alcohol expectancy and social influence to alcohol drinking behavior in adolescents and to describe drinking refusal self-efficacy, alcohol expectancy, social influence and alcohol drinking behavior in adolescents.

The subjects were 255 students who studied at vocational training colleges and private colleges in the north of Thailand. They were selected by convenient sampling. The research instruments used for data collection consisted of a Demographic Data Recording Form, Alcohol Use Disorders Identification Test [AUDIT] (WHO, 2001), Drinking Refusal Self-Efficacy Questionnaire [DRSEQ] Drinking Expectancy Questionnaire [DEQ] (Young & Oei, 1996), and Social Influence Questionnaire (Jiraporn Tapnu, 1997) consisted of Support and Control Alcohol Drinking from Parents Questionnaire, Peer Influence Questionnaire and Mass Media Influence Questionnaire. Experts confirmed the content validity of all questionnaires. The reliability of the AUDIT was obtained by test-retest and was .90. The reliability of the DRSEQ, DEQ, Support and Control Alcohol Drinking from Parents Questionnaire, Peer Influence Questionnaire and Mass Media Influence Questionnaire were obtained by Cronbach's alpha coefficient and were .91, .83,

.81, .81, and .83 respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics and stepwise multiple regression.

The results revealed that:

1. The drinking refusal self-efficacy and alcohol expectancy, together could explain the variation in alcohol drinking behavior at 48.2% ($p < .001$).
2. The subjects had a low risk of alcohol drinking behavior at 30.59%, hazardous drinking at 20% and harmful drinking at 49.41%.
3. The subjects had a low level of drinking refusal self-efficacy at 56.86% and a high level of drinking refusal self-efficacy at 43.14%.
4. Fifty three point seven three percent (53.73%) of the subjects had a high level of alcohol expectancy and 46.27% had a low level of alcohol expectancy.
5. Social Influence on alcohol drinking behavior were as followed:
 - 5.1 Three point five three percent (3.53%) of the subjects had a low level of support or a high level of control from parents, 58.43% had a moderate level of support and control, and 38.04% had a high level support or a low level of control.
 - 5.2 Nineteen point two two percent (19.22%) of the subjects had a moderate level of peer influence and 80.78% had a high level.
 - 5.3 One point nine six percent (1.96%) of the subjects had a low level of mass media influence, 75.69% had a moderate level and 22.35% had a high level.

These findings could be used as basic data for health care providers in the design of prevention and solution on alcohol drinking behavior in adolescents by enhancing the drinking refusal self-efficacy and reducing alcohol expectancy.